

2010. július 6., kedd

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

EURÓPAI PARLAMENT

Az Európai Unió balti-tengeri stratégiája és a makrorégiók szerepe a jövőbeli kohéziós politikában

P7_TA(2010)0254

Az Európai Parlament 2010. július 6-i állásfoglalása az Európai Unió balti-tengeri stratégiájáról és a jövőbeli kohéziós politikában a makrorégiók szerepéről (2009/2230(INI))

(2011/C 351 E/01)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottságnak az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett, a balti-tengeri régióra vonatkozó európai uniós stratégiáról szóló közleményére (COM(2009)0248), valamint a közleményt kísérő indikatív cselekvési tervre,
- tekintettel a Tanácsnak a balti-tengeri régióra vonatkozó európai uniós stratégiáról 2009. október 26-án elfogadott következtetéseire,
- tekintettel a tervezett, Oroszországot és Németországot összekötő balti-tengeri gázvezeték környezeti hatásáról szóló 2008. július 8-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel az északi dimenzió keretébe foglalt balti-tengeri regionális stratégiáról szóló, 2006. november 16-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak a balti-tengeri régióra vonatkozó európai uniós stratégiáról szóló bizottsági közleményről szóló véleményére (ECO/261), valamint a „Makrorégiók közötti együttműködés – A balti-tengeri stratégia más európai makrorégiókra való kiterjesztése” című véleményére (ECO/251),
- tekintettel a Régiók Bizottságának „A helyi és regionális hatóságok szerepe az új balti-tengeri stratégiában” című, 2009. április 21–22-i véleményére,
- tekintettel a Régiók Bizottságának a Régiók Bizottsága többszintű kormányzásról szóló fehér könyvről szóló saját kezdeményezésű véleményére (CdR 89/2009 végleges),
- tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,

⁽¹⁾ HL C 294. E, 2009.12.3., 3. o.

⁽²⁾ HL C 314. E, 2006.12.21., 330. o.

2010. július 6., kedd

- tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság jelentésére, valamint a Külügyi Bizottság, a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság és a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság véleményeire (A7-0202/2010),
- A. mivel az Európai Unió 2004-es bővítése óta a Balti-tenger az EU belső tengerévé vált, amely összeköti a balti-tengeri régió államait, ugyanakkor sajátos kihívást is jelent ezen államok számára, és mivel azok kölcsönös függésben állnak egymástól, és hasonló problémákkal szembesülnek,
- B. mivel a balti-tengeri régióra vonatkozó stratégia iránymutatást ad a jövőbeli makrorégiókkal kapcsolatos stratégiák számára, és mivel a stratégia megvalósításának sikere modellértékű lehet a jövőbeli stratégiák megvalósítását illetően,
- C. mivel a funkcionális, közös célok és fejlesztési problémák köré csoportosuló régiók létrehozásának elképzelése hozzájárulhat az Európai Unió regionális politikája hatékonyságának fokozásához,
- D. mivel a regionális politika hatékonyságának fokozása érdekében, különös tekintettel annak 2013 utáni reformjára, határozottan támogatni és fejleszteni kell az integrált megközelítés elképzelését, valamint az uniós szintű stratégiává váló makroregionális stratégiák létrehozását, ugyanakkor ezek bevezetése nem vezethet a kohéziós politika nemzeti keretekbe való visszatereléséhez,
- E. mivel a Balti-tenger továbbra is az Európai Unió legszennyezettebb tengere, és annak környezeti állapota nem romolhat tovább a Balti-tengeren, valamint az azt körülvevő területeken (ideértve a nem EU-tagállamokban) végrehajtott nagy léptékű infrastrukturális projektek miatt,
1. meglelégedéssel fogadja, hogy az Európai Bizottság és az Európai Tanács támogatja a balti-tengeri régióra vonatkozó stratégiát, amit a Parlament 2006 óta követel;
 2. különös meglelégedéssel fogadja, hogy a tagállamok érdekelt felei, köztük nem csak a nemzeti, regionális és helyi hatóságok, hanem a tudományos, üzleti körök és nem kormányzati szervezetek között széleskörű konzultáció alakult ki, ami azt mutatja, hogy a siker egyik döntő tényezője a stratégia terén végzett munkával kapcsolatos konzultációs folyamat és a partnerek bevonása a kezdetektől fogva; e tekintetben üdvözl, hogy a régióban civil társadalmi fórumot hoztak létre, például a balti-tengeri fellépéssel foglalkozó csúcstalálkozót, és az állami és a magánszféra szereplői számára közös fórumot teremtő hasonló kezdeményezések kidolgozására szólít fel a makrorégiókra vonatkozó jövőbeli stratégiák keretében;
 3. ezzel összefüggésben javasolja a helyi közösségek bevonásának fokozását a kiterjedtebb és célzottabb kommunikációs és konzultációs eszközök létrehozása révén, ideértve a helyi médiát (helyi televíziót, rádiót, valamint a nyomtatott és online napilapokat); kéri a Bizottságot, hogy hozzon létre egy a balti-tengeri stratégiának szentelt különleges web portált, amely a központi kormányok és a helyi önkormányzatok, a nem kormányzati szervek és a balti-tengeri régióban működő más jogi személyek által vállalt, folyamatban lévő és jövőbeli projektekkel kapcsolatos tapasztalatok cseréjének fóruma lehetne;
 4. üdvözl az EU 2020 stratégiát, amely összhangban áll a balti-tengeri stratégia célkitűzéseivel, és megjegyzi, hogy az EU 2020 stratégia hatékony keretül szolgálhat a balti-tengeri stratégia végrehajtása és megerősítése tekintetében;
 5. úgy véli, hogy a stratégia részét képező, integrált megközelítésen alapuló együttműködési keretek létrehozása lehetőséget nyújt arra, hogy racionálisabban és eredményesebben használják fel az uniós forrásokból, valamint az országok és különböző pénzügyi intézmények forrásaiból a környezetvédelem és a balti-tengeri régió fejlesztésére rendelkezésre álló pénzeszközöket;

2010. július 6., kedd

6. felhívja a figyelmet a balti-tengeri régióban a gazdasági fejlődés és az innováció tekintetében megfigyelhető aránytalanságokra, és annak szükségességére, hogy növeljék valamennyi terület potenciálját, ideértve a legfejlettebbeket is, hiszen azok segíthetik a leghátrányosabb helyzetben lévő régiók felzárkóztatását; rámutat a fejlődési és innovációs potenciállal rendelkező új területek támogatásának fontosságára, és arra, hogy ki kell használni a balti-tengeri stratégia és más jövőbeli makroregionális stratégiák hozzáadott értékében rejlő lehetőségeket olyan új szinergiaszint elérése érdekében, amely mérsékelheti a meglévő egyenlőtlenégeket annak érdekében, hogy a térségben magas fokú versenyképesség mellett tartós és közös jólét alakulhasson ki, ami kulcsfontosságú a társadalom előregedése és a globalizáció által létrehozott új struktúrák közepette;
7. hangsúlyozza, hogy a balti-tengeri régió mint gazdasági térség vonzerejének növelése érdekében szükség van a belső piac megerősítésére irányuló, meglévő európai uniós jogszabályok, például a szolgáltatási irányelv gyors és következetes átültetésére;
8. felszólítja a tagállamokat és a régiókat, hogy használják fel a 2007–2013. közötti időszakra szóló strukturális alapokat a stratégia megvalósításának lehető legszélesebb támogatása érdekében, különös tekintettel a gazdasági válság által leginkább sújtott területeken a munkahelyteremtésben és a gazdasági növekedés elősegítésében, ugyanakkor indokolt esetben javasolja, hogy hozzanak intézkedéseket az operatív programok módosítására a jelenlegi programozási időszakban; kiemeli, hogy a régiók sajátos jellemzőinek kihasználása a strukturális alapok sokkal hatékonyabb felhasználását eredményezheti, és hozzáadott értéket teremthet regionális szinten;
9. megjegyzi, hogy a világméretű pénzügyi és gazdasági válság mély hatást gyakorolt minden országra a régióban, különösen a balti államokra; szorgalmazza, hogy a válság miatt ne gyengüljön az érdekelt felek elkötelezettsége az EU balti-tengeri stratégiája iránt;
10. kifejezi azon meggyőződését, hogy a stratégia sikerének, valamint az újabb makroregionális stratégiák ambiciózus célkitűzései megvalósításának az a feltétele, hogy az összes területi dimenziójú lépést az ágazati politikák kontextusában, tehát a közös agrárpolitika, halászati politika, közlekedési politika, iparpolitika, kutatási politika és következetes infrastrukturális politika összefüggésében tegyék meg, és hogy a közösen meghatározott célok eléréséhez az adott területen rendelkezésre álló eszközöket egyesítsék; ebben az összefüggésben ragaszkodik ahhoz, hogy az új kihívások fényében tekintsék át ezeket a politikákat, és uniós szinten megfelelő szervezeti struktúrákat hozzanak létre, továbbá határozzák meg, hogy ezek hogyan kapcsolódjanak a meglévő nemzeti és helyi struktúrákhoz;
11. úgy véli, hogy a stratégia területi dimenziója hozzájárul a területi kohézióval kapcsolatos elképzelések konkretizálásához és fejlesztéséhez, amely kohéziót a Lisszaboni Szerződés a gazdasági és társadalmi kohézióval egyenlő fontosságúként kezel, és ezt szem előtt tartva felszólítja a Bizottságot, hogy folytasson aktív párbeszédet az EU makroregionális politikáinak a 2013 utáni időszakban betöltendő szerepéről, valamint azok hatásáról;
12. egyedi rendelkezések kidolgozását ösztönzi a küszöbön álló, strukturális alapokról szóló általános rendelet keretében, a területi együttműködésre vonatkozó rendelkezések alapján, amelyek világosak és figyelembe veszik az eltérő közigazgatási kultúrát és nem rónak további igazgatási terhet a kedvezményezetteknek annak érdekében, hogy megerősítsék az államok és régiók közötti együttműködést, valamint hogy újabb közös cselekvési terveket hozzanak létre, amelyek fokozhatják a régió vonzerejét európai és nemzetközi szinten, és amelyek ezt követően a határokon átnyúló együttműködés modelljei lehetnek;
13. felhívja a figyelmet a tényre, hogy a balti-tengeri régióra vonatkozó stratégiát folyamatnak kell tekinteni, ahol a cselekvés és az együttműködés elvei folyamatosan alakulnak ki – ami szükségessé teszi, hogy a stratégiát naprakésszé tegyék –, valamint hogy az elsődleges cél olyan optimális mechanizmusok feltárása, amelyek újabb makroregionális stratégiákra is alkalmazhatók; e tekintetben hangsúlyozza a sikeres kezdeményezések és azok eredményei összegyűjtésének, összegzésének és támogatásának fontosságát; támogatja a Bizottság arra vonatkozó tervét, hogy létrehozzák a legjobb gyakorlatok adatbázisát azzal a céllal, hogy ezen gyakorlatokat a jövőbeli makroregionális stratégiák kialakítására használják fel;
14. úgy véli, hogy a makroregionális stratégia keretében kidolgozott területi együttműködés jelentős mértékben hozzájárulhat az integráció folyamatának erősítéséhez azáltal, hogy a civil társadalom nagyobb szerepet vállal a döntéshozatali folyamatokban és a konkrét cselekvések végrehajtásában; ebben az összefüggésben célszerűnek tartja a makroregionális stratégiák társadalmi, gazdasági, kulturális, oktatási és idegenforgalmi szempontjainak megnyitását, a helyi társadalom részvételének erősítése érdekében és a szubszidiaritás jegyében célszerűnek tartja továbbá a makroregionális stratégiák EGTC-k alapítása útján történő támogatását is;

2010. július 6., kedd

15. kiemeli a fejlesztés további előmozdításának jelentőségét a kultúra, az oktatás, valamint a kutatás és az innováció területein, és arra ösztönzi az Európai Unió tagállamait, hogy szorosabban működjenek együtt különösen az utóbbi területen; elismeri, hogy az oktatás területén mindenképpen nagyon hasznos lehet az együttműködés, azonban a hatáskörökkel továbbra is a tagállamoknak kell rendelkezniük; javasolja a stratégiai megközelítés és a hosszú távú tervezés megerősítését a makrorégiók vonatkozásában;

16. a szubszidiaritás elvét, valamint a helyi és regionális szintű együttműködésben rejlő hatalmas lehetőségeket szem előtt tartva kiemeli annak fontosságát, hogy ágazati partnerségek támogatásán keresztül hatékony többszintű együttműködési struktúrát hozzanak létre, amelynek keretében az illetékes politikai döntéshozók rendszeres találkozókat tartanak, ami megerősíti a különböző partnerek közötti közös felelősséget, valamint védelmezi a tagállamok és a régiók szervezeti szuverenitását; e tekintetben felszólít a helyi és regionális szinten létrehozott, határokon átnyúló együttműködési mechanizmusok javítására, fejlesztésére és megerősítésére;

17. hangsúlyozza, hogy az együttműködés új „makroregionális” kerete határozott felülről lefelé építkező megközelítéssel rendelkezik, melynek fejlesztésében a tagállamok döntő szerepet játszanak, és amely a kormányzás egy új szintjét teremti meg; az együttműködés ezen új modelljének keretén belül gondoskodni kell arról, hogy a peremterületek természetes hátrányait előnyökké és lehetőségekké alakítsák át, és hogy ezen területek fejlődését előmozdítsák;

18. úgy véli, hogy a makrorégiók egyesítik az adott régióban megjelenő kihívásokra adandó válaszadás optimalizálásának lehetőségét; úgy véli, hogy mindezek mellett az egyes régiók sajátos lehetőségeit és erőforrásait hatékonyan és eredményesen lehetne kihasználni;

19. kéri az Európai Bizottságot, hogy elemezze a balti-tengeri régióra vonatkozó stratégia bevezetésével kapcsolatos eredményeket és tapasztalatokat, amelyek segíthetnek a makroregionális stratégiák lehetséges finanszírozási forrásainak és módszereinek kidolgozásában, valamint abban, hogy a stratégia kísérleti projekt lehessen más makroregionális stratégiák számára működőképességük bizonyítására; hangsúlyozza azonban, hogy a makrorégiók fejlesztése lényegében kiegészítő jellegű, aminek nem lehet célja az EU finanszírozási prioritását élvező egyéni kezdeményezésű helyi és regionális programok felváltása;

20. megjegyzi, hogy a balti-tengeri stratégia végrehajtása mind a mai napig nagyon lassan halad; úgy véli, hogy a 2010-es uniós költségvetésben biztosított előirányzatokat a végrehajtás javítására lehetne használni; ezért sajnálja, hogy ezeket az előirányzatokat még mindig nem folyósították, és emlékezteti a Bizottságot ezen összeg minél előbbi kiutalására a balti-tengeri stratégia célkitűzéseivel összhangban álló célok elérése érdekében;

21. a jövőbeli makroregionális stratégiák érdekében felhívja a figyelmet arra, hogy az Európai Bizottságnak meg kell oldania saját erőforrásainak kérdését annak érdekében, hogy az ilyen jellegű stratégiákat előzetesen fontolóra vehessék az érintett régiók területi sajátosságai alapján, így a résztvevő tagállamokat újabb ötletekkel láthatják el az európai érdeklődésre számot tartó kérdések tekintetében, és a stratégiák kidolgozásában is támogathatják őket; kéri az Európai Bizottságot, hogy koordinátori szerepet betöltve ellenőrizze e stratégiák megvalósítását, gondolja át az újabb prioritásokat és áldozzon erőforrásokat a különleges igények és a szaktudással kapcsolatos kívánalmak szerint, miközben elkerüli a felesleges munkavégzést;

22. kéri az Európai Bizottságot, hogy a balti-tengeri régióra vonatkozó stratégia végrehajtásának időközi értékelésének szükségességére figyelemmel a projektek kiértékeléséhez pontosan dolgozza ki az összehasonlíthatóságot lehetővé tevő mutatókra támaszkodó kritériumokat és konkrét eszközöket;

23. felhívja az Európai Bizottságot, a tagállamokat és saját képviselőit, hogy találjanak választ azokra a kérdésekre, hogy milyen jellegűek legyenek a makroregionális stratégiák, milyen módon kell őket egyenlő módon kezelni (külön vagy a kohéziós politika részeként), kinek és milyen módon kell végrehajtania őket, és milyen forrásokból kell azokat finanszírozni az uniós finanszírozás szükségtelen megsokszorozásának és szétterjedésének elkerülése érdekében, különösen az EU 2020 stratégia, az EU költségvetésének felülvizsgálata és a jövőbeli kohéziós politika összefüggésében;

2010. július 6., kedd

24. hangsúlyozza, hogy a makrorégiók európai hozzáadott értéke az államokat és a régiókat átfogó szélesebb körű együttműködésben rejlik, ezért az európai területi együttműködés határokön átnyúló, nemzetek és régiók közötti együttműködési programjai fontos szerepet töltenek be a makrorégiók célkitűzéseinek megvalósításában; javasolja továbbá, hogy a balti-tengeri régióra vonatkozó stratégiát tekintsék számos uniós politikára épülő európai uniós stratégiának, amely meghatározott időkerettel és célokkal rendelkezik; a stratégiát - tekintettel horizontális jellegére - makroregionális stratégiaként is kezelhetik, és koordinációját a regionális politikába építhetik bele;

25. úgy véli, hogy a nagy léptékű stratégiák - mint például a makroregionális stratégiák - kidolgozásának általában véve hozzá kell járulnia a helyi és a regionális szintek által az uniós politika végrehajtásában betöltött szerep növeléséhez;

Külső dimenzió

26. felszólít – a balti-tengeri regionális stratégiával és a jövőbeli makroregionális stratégiákkal összefüggésben – az uniós és nem uniós államok közötti kapcsolatok fejlesztésére, különösen a jelentős környezeti hatással járó nagy volumenű projektek végrehajtásának tekintetében; ezenkívül felszólít az uniós és nem uniós államok közötti együttműködés kialakítására a régió belüli biztonság megerősítése és a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelem támogatása érdekében;

27. hangsúlyozza, hogy az energiahálózatok kiépítése során törekedni kell különösen Oroszország és Fehéroroszország balti államokkal való együttműködésének előmozdítására, aminek érdekében fokozottabban fel kell használni az EU és Oroszország közötti, energiával kapcsolatos párbeszédet, és ez egyúttal lehetőséget teremt Oroszország balti-tengeri stratégiába történő bevonására is; elvárja a balti-tengeri régió valamennyi szereplőjétől, hogy csatlakozzanak az olyan nemzetközi megállapodásokhoz, mint az Espoo-i Egyezmény és a Helsinki Egyezmény, valamint hogy tartsák be a Helsinki Bizottság (HELCOM) iránymutatásait és ennek keretében működjenek együtt;

28. felszólítja a Bizottságot, hogy biztosítsa a Helsinki Bizottsággal és a balti-tengeri régió tagállamaival való hatékony együttműködést és koordinációt annak érdekében, hogy a Helsinki Bizottság 2007-es balti-tengeri cselekvési tervének és az EU fent említett stratégiájának és cselekvési tervének végrehajtását illetően egyértelműen meghatározzák a felelősség- és feladatköröket, ezáltal hatékony, átfogó stratégiát biztosítva a régió számára;

29. különösen felhívja a figyelmet az EU-tagállamok által körülvevett kalinyingrádi enklávé státuszára; hangsúlyozza, hogy serkenteni kell a társadalmi és gazdasági fejlődést ebben a térségben, amely a „kapu” és a „kísérleti terep” szerepét töltheti be egy szorosabb EU-Oroszország kapcsolat kiépítésében, a nem kormányzati szervezetek, oktatási és kulturális intézmények, valamint a helyi és regionális hatóságok bevonásával;

30. úgy véli, hogy az Oroszországgal kötendő új partnerségi és együttműködési megállapodásban ki kell térni a Balti-tenger térségében folytatandó együttműködés kérdésére is; üdvözlöi a Bizottság és a tagállamok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a térségben együttműködést alakítsanak ki Oroszországgal számos területen, többek között a közlekedési összeköttetésekkel, az idegenforgalommal, a határokon átnyúló egészségügyi fenyegetésekkel, a környezetvédelemmel és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással, a környezettel, a vám- és határellenőrzésekkel, valamint különösen az energiával kapcsolatos kérdésekben; úgy véli, hogy az EU és Oroszország közötti együttműködés közös térségei értékes keretet biztosítanak majd ebben a tekintetben, és kéri Oroszországot, hogy egyenlő mértékben vegye ki részét ebből az együttműködésből;

31. kiemeli, hogy csökkenteni kell a régió függőségét az orosz energiától; üdvözlöi az Európai Bizottság nyilatkozatát, amely szerint fokozottabban össze kell kapcsolni a régióban fekvő tagállamokat a régióban, és nagyobb mértékben kell diverzifikálni az energiaellátást; ezzel összefüggésben cseppfolyósított gázt szállító tartályhajók fogadására alkalmas kikötők létrehozásának fokozott támogatását szorgalmazza;

32. úgy véli, hogy a környezet és a biodiverzitás hatékony védelme érdekében megállapodásokat kell elérni azokkal a nem uniós államokkal, amelyek a stratégia érdekeltégi körébe tartozó funkcionális területek részei, hogy osztozhassanak a vonatkozó európai uniós jogszabályokban foglalt értékekben, jogokban és köteleességekben;

2010. július 6., kedd

33. úgy véli, hogy kiemelten kell kezelni a balti-tengeri régióban megvalósuló együttműködést, melynek a legmagasabb politikai szinten, az állam- és kormányfők szintjén kell működnie, mivel alapvető fontosságú a Balti-tenger országai közötti együttműködés előrelendítése és a politikai ambíciók megvalósításának biztosítása szempontjából; reméli, hogy e cél elérése érdekében rendszeres találkozókra fog sor kerülni a Balti-tenger állam- és kormányfői között;

A környezetvédelemmel és az energiával kapcsolatos kérdések

34. hangsúlyozza az energiainfrastruktúrával kapcsolatos – jelenleg kidolgozás alatt lévő és jövőbeli – projektek környezeti hatásvizsgálatának szükségességét, különös figyelmet fordítva a nemzetközi egyezményekre; felszólítja a Bizottságot, hogy alakítson ki megfelelő reagálási tervet a műszaki balesetekre és minden egyéb lehetséges katasztrófahelyzetre, továbbá határozza meg azt is, hogy pénzügyi szempontból hogyan kell kezelni ezeket az eseményeket; hangsúlyozza, hogy ugyanezt a megközelítést kell alkalmazni valamennyi jövőbeli projekt esetében annak érdekében, hogy a jövőbeli makroregionális stratégiában részt vevő balti-tengeri országok biztonsága, a környezet és a tengeri közlekedés ne kerüljön veszélybe; úgy véli, hogy a fenntartható fejlődés és a zöld növekedés jegyében fontos a környezetvédelem erőteljes érvényesülése valamennyi makrorégió esetén, a környezetvédelmi valamint közlekedési és egyéb szempontok egyenrangú kezelése;

35. hangsúlyozza, hogy létre kell hozni egy balti-tengeri környezetvédelmi megfigyelőközpontot, egy korai előrejelző rendszert balesetek esetére vagy ha súlyos, határokon átnyúló szennyezés következik be, valamint az ilyen helyzetek kezeléséért felelős közös akciócsoportot;

36. felhívja a figyelmet a balti-tengeri régió stratégiai jelentőségére az olyan energiainfrastruktúrákkal kapcsolatos közös projektek létrehozása vonatkozásában, amelyek az energiatermelés és –ellátás diverzifikálását segítik elő, különös hangsúlyt fektetve a megújuló energiákkal kapcsolatos projektekre, például a (szárazföldi és tengeri) szélerőműparkok, a geotermikus energia és a régióban elérhető biomasszát hasznosító biogázüzemek terén;

37. felhívja a figyelmet az energia- és éghajlati ágazatban az Északi Dimenzió keretében a Balti-tengeri Államok Tanácsa és az Északi Tanács által folytatott hatékony együttműködésre;

38. hangsúlyozza, hogy az atomenergia balti-tengeri régióban tervezett kiterjesztése tekintetében az uniós országoknak a legszigorúbb biztonsági és környezetvédelmi szabványokat kell követniük, és hogy az Európai Bizottságnak figyelnie kell és nyomon kell követnie, hogy a szomszédos országokban is ugyanazt a megközelítést és ugyanazokat a nemzetközi egyezményeket alkalmazzák-e, különösen azokban azon országokban, amelyek atomerőművek építését tervezik az EU külső határai közelében;

39. hangsúlyozza, hogy az Uniónak és a balti-tengeri régiót körülvevő tagállamoknak sürgősen kezelniük kell a régiót érintő súlyos környezetvédelmi problémákat, amelyek közül a legfontosabb az eutrofizáció, a tengerfenéken elhelyezett veszélyes anyagok hatása, valamint a vízi élővilág változatosságát fenyegető veszélyek, különös figyelmet szentelve a veszélyeztetett halállományokra; ismét felhívja a figyelmet arra, hogy a Balti-tenger a világ egyik legszennyezettebb tengeri területe;

40. hangsúlyozza, hogy szükség van egy valamennyi tagállamra vonatkozó közös módszer bevezetésére, amellyel elkészíthető a szennyezés forrásainak jegyzéke, valamint azok fokozatos eltávolításának terve;

41. üdvözli, hogy a környezeti fenntarthatóság a balti-tengeri régióra vonatkozó uniós stratégia valamint az ezt kísérő cselekvési terv egyik központi pillérévé vált;

42. úgy véli, hogy a balti-tengeri stratégia célkitűzései elérésének egyik legnagyobb akadályát az Unió más politikai területeivel – így például az eutrofizációt súlyosbító közös agrárpolitikával, vagy a környezeti szempontból nem fenntartható közös halászati politikával – kapcsolatos következetlenség képezi; úgy véli, hogy a közös agrárpolitika és a közös halászati politika reformjait úgy kell kivitelezni, hogy azok hozzájáruljanak a balti-tengeri térség környezeti fenntarthatóságára vonatkozó célkitűzés eléréséhez;

2010. július 6., kedd

A közlekedéssel és idegenforgalommal kapcsolatos kérdések

43. hangsúlyozza, hogy elsődleges fontossággal bír egy hatékony és környezetkímélő tengeri, szárazföldi és belvízi közlekedési és szállítmányozási hálózat kialakítása, amely előre jelezheti a jelenlegi és a jövőbeli kihívásokat, valamint időben reagálhat azokra, figyelembe véve figyelembe véve a Natura 2000 hálózatról szóló dokumentum felülvizsgált változatának rendelkezéseit, és különös figyelmet fordítva a balti-tengeri térség és más európai területek között a balti- és adriai-tengeri folyosón és a kelet-európai közlekedési folyosón keresztül megvalósuló kapcsolatokra;

44. úgy véli, hogy a szállítás valamennyi módját érintő jobb összeköttetés jelentős mértékű hozzájárulást jelentene egy erősebb, egységesebb gazdaság létrejöttéhez a balti-tengeri régióban;

45. hangsúlyozza a balti államok különleges helyzetét, amelyek jelenleg nagyrészt el vannak szigetelve az európai közlekedési hálózattól, és úgy véli, hogy ennek a stratégiának többek között hozzá kell járulnia a megfelelő infrastruktúra és hozzáférés hiányának, valamint a különféle nemzeti közlekedési hálózatok alacsony szintű kölcsönös átjárhatóságának kezeléséhez, ami az eltérő műszaki rendszerekre és adminisztratív akadályokra vezethető vissza, azzal a céllal, hogy a balti-tengeri térségben átfogó multimodális közlekedési rendszert alakítsanak ki;

46. hangsúlyozza a balti-tengeri térség TEN-T prioritás élvező tengelybe történő integrálásának fontosságát, különös tekintettel a tengeri gyorsforgalmi utakra (TEN-T 21), a vasúti tengelynek Berlintonól a Balti-tenger partvidékéig való bővítésére (TEN-T 1), a Berlintonól a Balti-tenger partvidékéig húzódó vasúti tengely javítására a Rostock és Dánia közötti tengeri összeköttetéssel együtt, valamint a „Rail Baltica” tengely (TEN-T 27) korszerűsítésének és használatbavételének felgyorsítására; ugyancsak hangsúlyozza, hogy a balti-tengeri térséget a balti-adriai folyosón keresztül össze kell kapcsolni az egyéb európai régiókkal;

47. hangsúlyozza, hogy fontos keleti irányban bővíteni a balti-tengeri térség közlekedési kapacitását a közlekedési hálózatok különösen a vasúthálózatok közötti kölcsönös átjárhatóság előmozdítása és az Európai Unió határain átnyúló áruforgalom felgyorsítása érdekében;

48. úgy véli, hogy a kikötők és a szárazföldi területek közötti összeköttetéseknek – többek között a belvízi szállításnak – különös prioritást kell kapniuk annak biztosítása érdekében, hogy a régió valamennyi része élvezze a tengeri áru fuvarozás fejlődésének előnyeit;

49. hangsúlyozza e tekintetben a hatékony, határokon átnyúló koordináció és együttműködés szükségességét a vasúti terminálok, a tengeri kikötők, a belvízi kikötők, a szárazföldi terminálok és logisztikai központok között a fenntarthatóbb intermodális közlekedési rendszer kialakítása érdekében;

50. kiemeli a rövid távú tengeri hajózás fontosságát a Balti-tengeren és annak jelentőségét a hatékony és környezetbarát közlekedési hálózat létrehozásában; rámutat arra, hogy a tenger hatékony kihasználása érdekében gondoskodni kell a rövid távú tengeri hajózás útvonalainak versenyképességéről; ebből az okból szükségesnek tartja, hogy a Bizottság mihamarabb, de legkésőbb 2010 végéig hatásvizsgálatot nyújtson be az Európai Parlamentnek a MARPOL-egyezmény átdolgozott VI. mellékletének hatásairól az északi-tengeri és balti-tengeri kénkibocsátás-ellenőrzési területen 2015-től előírt 0,1 %-os üzemanyag-kénkibocsátási határérték tekintetében;

51. üdvözli, hogy a Bizottság cselekvési tervébe felvették azt a célkitűzést, hogy a Balti-tengert a tiszta hajózás modellértékű régiójává alakítsák, és hogy a régió a tengeri közlekedés biztonságának és védelmének területén vezető pozícióba kerüljön; úgy véli, hogy ezen célkitűzések elsőrendű fontosságúak a régió idegenforgalomban rejlő lehetőségeinek fenntartása és növelése szempontjából;

52. felismeri, hogy egyedi intézkedésekre van szükség e célkitűzés támogatása során, ideértve a révkala-uzoknak vagy bizonyítottan tapasztalt tengerészeknek a legnagyobb kihívást jelentő tengerszorosokban és tengeri kikötőkben való megfelelő alkalmazását, valamint a hajók fenntartható működtetésére vonatkozó kutatás és fejlesztés megfelelő finanszírozásának kialakítását;

2010. július 6., kedd

53. tudatában van a balti-tengeri térség különleges földrajzi helyzetének, amely lehetővé teszi az uniós országokhoz és a szomszédos harmadik országokhoz fűződő kapcsolatok aktívabb kiépítését, és hangsúlyozza az idegenforgalomnak a regionális gazdaságban betöltött fontos szerepét és a bővítési lehetőségek jelentőségét; üdvözli a 2. Balti-tengeri Idegenforgalmi Fórumon elfogadott nyilatkozatot, amely említést tesz a közös támogatási intézkedésekről, az új nemzetközi piacok felkutatására irányuló erőfeszítésekről és az infrastruktúra fejlesztéséről;

54. hangsúlyozza a balti térség Hanza-városainak vonzerejéből fakadó fenntartható turizmusban rejlő egyedülálló lehetőségeket; támogatja továbbá a határokon átlépő kerékpáros turizmus népszerűsítését, ami a környezet és a kis- és középvállalkozások szempontjából is előnyös lenne;

55. úgy véli, hogy a vízisport-, wellness- és gyógyfürdő-turizmus, a kulturális örökség és a táj témakörei nagy lehetőséget kínálnak a régió mint turisztikai célpont profiljának fejlesztése tekintetében; hangsúlyozza emiatt a tengerparti természeti területek, a tájak és a kulturális örökség védelmének szükségességét, mivel ezekkel az erőforrásokkal szavatolható a jövőben a balti-tengeri térségben a fenntartható gazdaság;

56. úgy véli, hogy legalább annyira fontos a szállítási útvonalak fejlesztése és a torlódások megszüntetése; megállapítja, hogy e stratégián keresztül – a balti-tengeri térségben az áruk zökkenőmentes áramlását biztosítandó – meg lehetne oldani a határátlépés nehézségeit, amelyek az EU-t az Orosz Föderációtól elválasztó keleti határon található ellenőrzőpontokon jelentkeznek, és amelyek hosszú kamionsorokat okoznak, és veszélyeztetik a környezetet, a társadalmi közérzetet, a közlekedésbiztonságot és a járművezetők biztonságát;

*

* *

57. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a nemzeti parlamenteknek, valamint az Orosz Föderáció, Fehéroroszország és Norvégia kormányának.

Az Európai Unió regionális politikájának hozzájárulása a pénzügyi és gazdasági válság leküzdésében, különös tekintettel a 2. célkitűzésre

P7_TA(2010)0255

Az Európai Parlament 2010. július 6-i állásfoglalása az EU regionális politikájának hozzájárulásáról a pénzügyi és gazdasági válság leküzdésében, különös tekintettel a 2. célkitűzésre (2009/2234(INI))

(2011/C 351 E/02)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a „Konzultáció a jövőbeni EU 2020 stratégiáról” című bizottsági munkadokumentumra (COM(2009)0647),
- tekintettel a Bizottság „Kohéziós politika: 2010. évi stratégiai jelentés a 2007–2013 közötti időszak programjainak végrehajtásáról” című közleményére (COM(2010)0110),
- tekintettel a Bizottságnak a gazdasági és társadalmi kohézióról szóló hatodik helyzetjelentésére (COM(2009)0295),
- tekintettel a Bizottság „Impulzusok az európai gazdaság élénkítéséhez” című közleményére (COM(2009)0114),
- tekintettel a Bizottság „Kohéziós politika: reálgazdasági beruházások” című közleményére (COM(2008)0876),